

MANUEL DE PEDROLOPREMI D'HONOR DE LES LLETRES CATALANES

El proppassat mes de maig li fou atorgat a Manuel de Pedrolo el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, amb el qual hom no solament pretén de reblar els mèrits de l'obra d'un home de lletres sinó també honorar la seva integritat cívica.

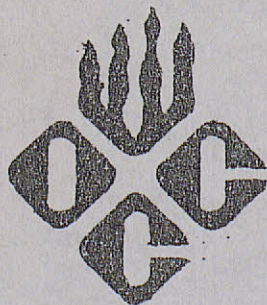
En el cas de Manuel de Pedrolo, aquestes condicions prenen un relleu extraordinari i per consegüent la notícia fou acollida amb un entusiasme exultant per part del públic, per tal com la decisió del jurat que atorgà el premi ha merescut l'aplaudiment unànime dels catalans, en considerar-la indiscutiblement encertada.

Abatudes les muralles de la censura (per bé que encara hi hagi temes que no poden ser tractats), en aquests darrers anys, han pogut veure la llum la majoria de les novel·les del nostre autor prohibides durant l'època franquista, les quals són les que amb més profunditat tracten els temes que li són cars: la problemàtica existencial, els conflictes creats per la sexualitat, per l'enfrontament generacional, per la marginació, pels impulsos psicopàtics, per la misèria, l'explotació pel treball, l'alienació, la manca de llibertat, els abusos del poder, etc., etc. Així mateix, hom ha pogut comprovar el grau tan alt que han assolit les seves obres, des del punt de vista estètic. I és que Pedrolo creu que l'art, en totes les seves formes, ha de desvetllar una emoció estètica, però, al mateix temps, li semblaria mancat un art que no aspirés, també, a una projecció social, ja que l'artista viu en un context social i pretén de comunicar-se amb d'altres homes que com ell han de viure en societat. Això no vol dir, però, que la qualitat de la seva obra se n'hagi de ressentir ni significa una traïció als seus ideals de caràcter estètic, perquè és per mitjà d'aquests ideals que l'artista serveix els seus semblants. Pensa, demés, que l'artista és essencialment un inconformista, la sensibilitat del qual és ferida per la injustícia i d'aquest sofriment neix la seva necessitat de revolta. L'artista intenta de conquerir, segons creu, alguna cosa que és seva, quelcom que sent que té dret a posseir, però aquesta conquesta només té sentit dintre del marc d'una societat determinada, en la qual recolza.

Per a molts catalans, al llarg de tots aquestes quaranta anys de vida concentracionària, de defeccions, de dimissions, de traïcions, de mistificacions, de mentides, d'assassinats i de tortures, la paraula de Manuel de Pedrolo ha estat com una mena de flama incommovible que ens ajudà a saber esperar contra tota esperança; la seva veu, de més a més, ressonà talment com si fos la de la nostra consciència col·lectiva, tot recordant-nos tostemps quin era el nostre deure i quina era la nostra essència, i això ho ha fet predicant amb l'exemple: mantenint una insubornable fidelitat a la nostra llengua i a la nostra cultura. Alhora, ha obert nous camins per a la nostra novel·lística i ha enaltit i internacionalitzat les nostres lletres.

Això és el que hom ha pretès d'"honorar" en atorgar-li el premi. En un primer moment, però, Pedrolo no volgué acceptar-lo, car ell diu que "és al·lèrgic a les distincions, premis i medalles"; tanmateix, per tal com algú li assenyala que si rebutjava el màxim guardó de les lletres catalanes semblaria que volia "distingir-se", decidí d'acceptar-lo. Ara bé, com que considerà que l'honor i els diners eren excessius, lliurà l'import que li pertocava a l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana amb la finalitat de realitzar un projecte per promocionar la literatura catalana, el qual projecte prometé d'exposar públicament ben aviat. Amb aquest acte no ha fet més que demostrar d'una manera fefaent la coherència de les seves idees i del seu capteniment.

Felicitats i gràcies, Manuel de Pedrolo!

obra
cultural
catalana